Global konkurrencedygtighed

- på vej mod en ny midtjysk erhvervsudviklingsstrategi

(16. december 2009)

2. udkast

Indholdsfortegnelse

Forord 3
Sammenfatning 4
Strategisk partnerskab 4
En fokuseret og målrettet indsats 5
Strategiske partnerskaber og alliancer 7
Regional balance 9
En langsigtet strategi 9
Beretning 10
Baggrund 10
Strategisk partnerskab 11
Økonomi 12
Baggrunden for erhvervsudviklingsstrategien 2007-2009 13
Udmøntning af erhvervsudviklingsstrategien 2007-2009 14
Udfordringer for en ny regional erhvervsudviklingsstrategi 16
Vilkår i en globaliseret verden 16
Knaphed på arbejdskraft og ressourcer 16
Anbefalinger 21
En 10-års strategi 21
Strategiske partnerskaber og alliancer 21
Strategisk fokus 23
Regional balance 23
Prioriteringsprincipper 24
Fokus på effekt 24

2. udkast

Forord

Vækstforum har frem til i dag iværksat en lang række initiativer og prioriteret 583 mio. kr. af Region Midtjylland midler til erhvervsfremme og af EU's Strukturfondsmidler.

På baggrund af de foreløbige erfaringer har Vækstforum besluttet at udforme en depeche til det kommende Vækstforum.

Denne depeche omfatter: en beretning om de erfaringer, Vækstforum for Region Midtjylland har gjort i forhold til 1. generation af en strategisk regional erhvervsfremmeindsats; en oversigt over de udfordringer, som Vækstforum anser for afgørende for den kommende regionale erhvervsfremmeindsats, samt nogle anbefalinger til det fortsatte arbejde med regional erhvervsfremme i det midtjyske.

Vækstforum for Region Midtjylland blev etableret i foråret 2006. Vækstforum er et partnerskab mellem erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter, uddannelses- og forskningsinstitutioner, kommunerne og Region Midtjylland. Vækstforum har til formål at skabe vækst og erhvervsudvikling i regionen ved at tilbyde gode rammebetingelser for de midtjyske virksomheder.

Vækstforums første opgave var at udarbejde en erhvervsudviklingsstrategi for den nye midtjyske region. På baggrund af det grundige arbejde, som 8 tænketanke gjorde i efteråret 2006, vedtog Vækstforum den første regionale Erhvervsudviklingsstrategi 2007-2009 i december 2006, sammen med Handlingsplan 2007-2008, som senere blev fulgt op af Handlingsplan 2009.

Det betød, at Vækstforum kunne påbegynde sit arbejde og iværksætte en lang række initiativer inden for 9 prioriterede indsatsområder: uddannelse og kompetence-udvikling, innovation og it, iværksætteri og virksomhedsudvikling, energi og miljø, erhverv-sundhed, fødevarer, landdistriktsudvikling, oplevelsesøkonomi og inter-nationalisering.

Resultaterne fremgår af det følgende. Det er håbet, at de sammen med de skitserede udfordringer og vores anbefalinger kan tjene som inspiration for det nye Vækstforum, der begynder sit arbejde i 2010.

Bent Hansen
Formand for Vækstforum

2. udkast

Sammenfatning

Vækstforum for Region Midtjylland har nu været i funktion siden 2006 og har i perioden frem til 2010 iværksat en lang række initiativer, som har skabt nye relationer, nye retninger og nye målsætninger inden for den regionale erhvervsfremme.

Vækstforum er i sig selv en nyskabelse - et partnerskab mellem erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter, uddannelses- og forskningsinstitutioner, kommunerne og Region Midtjylland – med det formål at skabe vækst og erhvervsudvikling i regionen ved at tilbyde gode rammebetingelser for de midtjyske virksomheder. Ifølge lov om erhvervsfremme er opgaverne for Vækstforum: at udarbejde en regional erhvervsudviklings-strategi, at overvåge de regionale og lokale vækstvilkår og at afgive indstilling om medfinansiering af regionale erhvervsudviklingsaktiviteter

Vækstforum har valgt at udarbejde en strategidepeche, som indeholder en række erfaringer og anbefalinger, som nogle mulige pejlemærker for den kommende erhvervsudviklingsstrategi.

Vækstforum anbefaler således:

Strategisk partnerskab

Vækstforum besluttede fra starten at lægge et højt ambitionsniveau for det nye partnerskabs arbejde. Dette indebar at gå foran og udvise strategisk, regionalt lederskab.

Vækstforum har via partnerskabsaftalerne med regeringen nået resultater i form af opbygning af fælles operatørsystemer og samarbejdsstrukturer, og opsat fælles målsætninger for udvikling af vækstrammer, ligesom der er indgået forpligtende samarbejdsaftaler og sat fælles mål med en række ministerier og råd, beskæftigelses-region mv. Partnerskabsaftalen mellem Vækstforum og Regeringen om vækst og erhvervsudvikling er en væsentlig ramme for realisering af de fælles regionale og nationale målsætninger.

Vækstforum har iværksat store initiativer, som styrker den regionale samarbejds-struktur og som understøtter partnerskabsaftalens målsætninger om bl.a. øget fokus på kompetenceudvikling.

KOMPETENCEmidt
Vækstforum har igangsat flere programmer, der alle fokuserer på udvikling af arbejdsstyrken, herunder KOMPETENCEmidt.
[Organisering udestår]
Der er i alt gennemført 1800 besøg i virksomhederne. Der er lavet uddannelsesplanlægning i 300 virksomheder, og der er igangsat i alt 75 uddannelsesforløb som følge af besøgsaktiviteterne.

2. udkast

Endnu et eksempel på strategisk partnerskab er megasatsningen energi og miljø, som tager sit udgangspunkt i den regionale styrkeposition på netop det område. Gennem partnerskabsaftalen med regeringen har Vækstforum bidraget til at sikre et nyt testområde til vindmølleindustrien.

Megasatsningen energi og miljø

Region Midtjylland har en særlig styrkeposition inden for energi- og miljøområdet. Nogle af landets mest betydende produktionsvirksomheder er beliggende i regionen, og Region Midtjylland har i sammenligning med landets øvrige regioner betydeligt flere virksomheder og fuldtidsansatte, højere omsætning og en større eksport i energi- og miljøsektoren. Vækstforum ser en indsats for konkret udvikling og demonstration af nye produkter og ydelser inden for vedvarende energiformer som et middel til at videreudvikle regionens styrkeposition. Derfor har Vækstforum med megasatsningen på energi og miljø sat fokus på konkret udvikling og demonstration af nye teknologier og metoder inden for området:

- Demonstrationsprojekter for ny teknologi
- Testfaciliteter for vindenergi
- Program for små og mellemstore virksomheder
- Kommunale energiregnskaber
- Initiativtager til projekt om innovative samfundsløsninger inden for energi, miljø og klima med deltagelse af Region Syddanmark og Region Nordjylland.

En fokuseret og målrettet indsats

Vækstforum har anlagt et klart strategisk fokus for sin indsats, 80% af erhvervs-udviklingsmidlerne er således anvendt til strategiske indsatser, mens de resterende 20% er anvendt til formålsbestemte puljer. Disse har understøttet erhvervsudviklings-strategien på områder, hvor Vækstforum ikke på forhånd havde fastlagt indholdet af de konkrete initiativer og projekter.

Partnerskabet har prioriteret initiativer ud fra en række principper, der tager udgangspunkt i henholdsvis effekt, aktivitet, organisation, og ressourcer.

Effektorientering har været et vigtigt princip for Vækstforum. Vækstforum har arbejdet med at udvikle en analyse- og effektmodel, som kan understøtte effektvurderingen. Modellen skal bidrage til at skabe et klart overblik over den forventede sammenhæng mellem de ressourcer, som Vækstforum prioriterer til igangsættelse af aktiviteter, og den regionaløkonomiske effekt af disse aktiviteter.

Vækstforum har på baggrund af de strategiske prioriteringer iværksat initiativer inden for 9 indsatsområder i form af henholdsvis gode rammebetingelser, megasatsninger og tværgående indsatsområder.

For at sikre et sammenhængende erhvervsservicesystem har Vækstforum iværksat en række sammenhængende vækstprogrammer som udbydes via Væksthus Midtjylland.

En indgang - med fokus på kvalitet, kompetencer og effekt
Vækstforum har iværksat en række sammenhængende vækstprogrammer, der tilbyder rådgivning, netværk og kapital til iværksætter og virksomheder med vækstpotentiale. Programmerne indgår i et sammenhængende system, der koordinerer de statslige, regionale og kommunale indsatser – hvor Vækstforums programmer bygger oven på den kommunale og statslige vejledning.
En del af succesen ligger ifølge Flemming Eskildsen, bestyrelsesformand i Væksthus Midtjylland i, at mere end 500 private rådgivere har ladet sig registrere i Væksthus Midtjyllands rådgiverdatabase.
"Det giver et fremragende overblik over udbuddet af specialiseret rådgivning, og den enestående interesse og vilje i den private rådgiversektor har gjort det muligt at realisere visionen om at skabe et unikt sammenhængende erhvervsservicesystem, som altid finder bedste mand til opgaven", siger han.

Vækstforum har med sin megasatsning erhverv-sundhed ønsket at drage nytte af det store erhvervspotentiale, som udspringer af byggeriet i forbindelse med det nye Universitetshospital i Århus. Udover selve megasatsningen har Vækstforum også etableret en pulje til arbejdet med offentligt-privat innovation. Begge initiativer skal ses i sammenhæng med den statslige fond på 3 mia. kr. til Arbejdsbesparende Teknologi (ABT).

Megasatsning – Erhverv-Sundhed og pulje til offentlig-privat innovation –
Vækstforum har som et led i indsatsen etableret to udviklingsplatforme – CareTech og MedTech Innovation Center.
Fokus for begge platforme er en øget kommercialisering af forskningsresultater inden for hhv. IT og Medtech. Caretech Innovation skal skabe forretningsbaseret og forskningsbaseret nyudvikling inden for sundheds-it. MedTech Innovation Center skal gennem kompetencetilførsel, accelerere udviklingsprocessen i eksisterende virksomheder og nye projekter med globalt potentiale for derigennem at optimere deres time-to-market.

Derudover har Vækstforum med sin pulje til Offentligt-privat innovation skabt rammerne for øget fokus på velfærdsinnovation og de muligheder, som der er for samarbejde mellem offentlige og private aktører og mellem kommuner, region og stat.

På det internationale område har Vækstforum iværksat en række initiativer, bl.a. har man i samarbejde med de 19 kommuner etableret et fælles kontor i Bruxelles og har etableret et samarbejde med Shanghai-regionen, bl.a. med henblik på at understøtte Vækstforums it-satsning.

Internationalisering

Vækstforum og Region Midtjylland har en ambition om at være en international vækstregion, hvor de globale muligheder og udfordringer skal udnyttes til gavn for borgere, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og øvrige offentlige interessenter. Den internationale dimension skal være et strategisk værktøj til fornyelse og innovation, og Vækstforum har valgt at understøtte aktiviteter, som fremmer denne vision. Dette er på flere områder også sket i partnerskab med staten i tilknytning til den regionale partnerskabsaftale.

Shanghai

Formålet med et kontor i Shanghai er at bringe fornyelse, vækst og udvikling til Region Midtjylland gennem globale muligheder fra et af verdens hurtigst voksende markeder til regionens virksomheder og institutioner.

Igangværende aktiviteter via kontoret er bl.a.:

- Videnbaseret erhvervssamarbejde med Shanghai Science and Technology Commission, herunder facilitering af workshops inden for områderne IT, energi og miljø, sundhed/life sciences/fødevare teknologi
- Undervisning i brug af hjælpemiddeludstyr for handicap sektoren i Shanghai
- Forsknings- og klinisk samarbejde mellem neuro-specialister fra de to regioner
- EXPO 2010 i Shanghai under temaet "Better city, better life"

Strategiske partnerskaber og alliancer

Vækstforum har i perioden 2007-2009 haft gode erfaringer med at indgå i strategiske partnerskaber og alliancer. Der er antagelig potentialer i at udnytte partnerskaber og alliancer endnu bedre som et aktivt redskab i realiseringen en ny erhvervs-udviklingsstrategi.

2. udkast

Midtturisme

Vækstforum har som led i sin indsatsområde Oplevelsesøkonomi etableret den erhvervsdrivende fond Midtjysk Turisme, og den overordnede idé og målsætning med et regionalt midtjysk udviklingsselskab er primært at stimulere turisterhvervets udvikling i regionen og i samarbejde med erhvervet, destinationer og regionen aktivt at medvirke til fremme og udvikling af turismen og oplevelsesøkonomien i Region Midtjylland.

Oplevelsesprojekter

"Fra fyrtårnsprojekt til større mediesatning – netværk, viden og ny teknologi" MMEx – Meaning Making Experiences – der er et tværgående kulturelt netværk mellem regionens museer, medieinstitutioner og virksomheder. De arbejder sammen om at gøre nye formidlingsformer og indholdsproduktion til et nyt forretningsområde, der kan skabe synergi på tværs af sektorer. Projektet startede som et Internationalt Fyrtårnsprojekt og er i dag en del af erhvervssatsning CrossMedia, som er et samarbejde mellem Region Midtjylland, Region Nordjylland og otte kommuner. CrossMedia tager afsæt i stærke forsknings- og uddannelsesmiljøer – og sigter mod at få eksisterende og nye medier – eksempelvis film, computerspil, mobiltelefoner, og netmedier – til at spille sammen på hidtil ukendte måder og samtidig sikre et større samspil mellem de kreative erhverv og teknologi- og videnvirksomheder.

2. udk

Regional balance

En ny erhvervsudviklingsstrategi bør adressere både nationale og globale tendenser og udfordringer, men med et regionalt udgangspunkt, som omfatter erhvervsmæssige styrkepositioner, erhvervsstruktur og balance. Evnen til at skabe samspil mellem land og by, vækstområder og yderområder, bosætningsområder og erhvervsområder vil være afgørende for, om der kan skabes en sammenhængende region i vækst.

Markedspladsen for højtuddannet arbejdskraft

Når virksomheder, der ikke tidligere har haft højtuddannede i sin medarbejderstab, ansætter sin første højtuddannede medarbejder, giver det sig ofte udslag i en øget innovationsaktivitet.

Derfor har Vækstforum igangsat et projekt, som skal understøtte en øget anvendelse af højtuddannet arbejdskraft i regionens virksomheder.

Projektet består af en række eksperimenter, der sigter mod at påvirke efterspørgslen efter højtuddannet arbejdskraft fra virksomheder, der ikke er typiske aftagere af denne type medarbejdere. Samtidig skal tiltagene stimulere interessen fra højtuddannede og studerende ved videregående uddannelsesinstitutioner for ansættelse i mindre virksomheder - også virksomheder der ligger uden for regionens største byer.

En langsigtet strategi

Den første erhvervsudviklingsstrategi har omfattet perioden 2007-2009. Det er vanskeligt at nå at implementere en strategi og dokumentere en effekt af igangsatte initiativer inden for så kort en tidsramme. En strategi, som omfatter en længere tidsperiode, vil i højere grad kunne udfoldes og justeres på baggrund af effekterne af de iværksatte initiativer.

2. udkast

Beretning

Baggrund

Med strukturreformens gennemførelse i løbet af 2006 blev kommunerne lagt sammen til større enheder, amterne blev nedlagt, og der blev dannet 5 nye regioner. Det medførte en lang række ændringer i organisering og opgavefordeling for det lokale, regionale og statslige niveau. På regionalt niveau betød det etablering af regionsråd og vækstfora, som fik ansvaret for den regionale erhvervsfremme. Vækstforum er en nyskabelse i dansk erhvervspolitik: Regionalt fokus på erhvervsfremme og tanken om et stærkt partnerskab som udgangspunkt for gennemførelsen af en regional erhvervs-udviklingsstrategi.

Med Lov om Erhvervsfremme bliver det regionale fokus på erhvervsudvikling sat højt på den politiske dagsorden – hos de nye regioner og kommuner, uddannelses-institutioner, organisationer og erhvervsliv, som tilsammen udgør partnerskabet bag Vækstforum.

Formålet med lov om erhvervsfremme er at styrke udviklingen i dansk erhvervsliv gennem fremme af konkurrenceevne og globalisering. Det sker gennem foranstaltninger, der bl.a. sigter mod at fremme den regionale erhvervsudvikling og beskæftigelse, at styrke de offentlige myndigheders samarbejde om erhvervsudvikling og at udvikle samarbejdet mellem offentlige myndigheder og de private erhverv om erhvervsudvikling.

Ifølge lov om erhvervsfremme er Vækstforums opgaver:

- at udarbejde en regional erhvervsudviklingsstrategi
- at overvåge de regionale og lokale vækstvilkår og
- at afgive indstilling om medfinansiering af regionale erhvervsudviklingsaktiviteter

Regionsrådet kan efter indstilling fra Vækstforum medfinansiere aktiviteter til fremme af regional erhvervsudvikling inden for innovation, videndeling og idéopbygning; anvendelse af ny teknologi; etablering og udvikling af nye virksomheder; udvikling af menneskelige ressourcer, herunder udvikling af regionale kompetencer; vækst og udvikling i turisterhvervet; og udviklingsaktiviteter i yderområderne. Tilsvarende kan EUs Strukturfonde medfinansiere disse aktiviteter efter indstilling fra Vækstforum.

Den første opgave for Vækstforum var vedtagelsen af den regionale erhvervs-udviklingsstrategi for perioden 2007-2009. Arbejdet med strategien blev påbegyndt allerede i 2006. Her etablerede man 8 tænketanke, som med udgangspunkt i hver sit fokusområde skulle belyse det erhvervspolitiske potentiale og fremkomme med en række anbefalinger i forhold til det videre strategiske arbejde for områderne. Tænketankenes arbejde udgjorde et væsentligt bidrag til Vækstforums erhvervs-udviklingsstrategi og handlingsplanen for 2007-2008.

Med Regeringens globaliseringsstrategi i 2006 blev der som noget nyt indført et nyt aftalesystem mellem Regeringen og de regionale vækstfora. I 2007 blev den første partnerskabsaftale om vækst og erhvervsudvikling indgået mellem Vækstforum og

2. udkast

Regeringen. Formålet med de regionale partnerskabsaftaler er at sikre en koordineret indsats mellem regionale, tværregionale, nationale og europæiske initiativer for vækst og erhvervsudvikling. Der er aftalt bilag til Partnerskabsaftalen i 2008 og senest i juni 2009.

Globaliseringsstrategien, som med udgangspunkt i bl.a. EUs Lissabon-strategi, skal sikre en stærk konkurrencekraft, så Danmark fortsat hører til blandt de rigeste lande i verden, og også om 10 og 20 år er et af de lande i verden, hvor det er bedst at bo, leve og arbejde. Aftalens temaer har indtil nu taget udgangspunkt primært i regeringens globaliseringsstrategi og de regionale initiativer, som relaterer sig hertil. Det seneste tillæg til partnerskabsaftalen fra 2009 indeholder en række regionale prioriteringer, som tilgodeser Vækstforums ønske om en mere gensidigt forpligtende aftale.

Strategisk partnerskab

Vækstforum har besluttet at lægge et højt ambitionsniveau for det nye partnerskabs arbejde, som indebærer at gå foran og udvise strategisk, regionalt lederskab.

Vækstforum har praktiseret det strategiske partnerskab ved at;

- Samle og koordinere de regionale parter i én fælles indsats
- Udøve strategisk medbestemmelse på statslige beslutninger og udmøntninger og derigennem opnå sammenhængende og gensidigt forpligtende aftaler
- Tage initiativ til tværregionale og internationale samarbejder
- Udnytte finansieringsmuligheder til at skabe grænseoverskridende samarbejder
- Prioritere og udvælge initiativer på baggrund af klare kriterier
- Udmønte erhvervsudviklingsstrategien i form af støtte til fokusområder, rammebetingelser og tværgående indsatser.

Vækstforum har via partnerskabsaftalerne nået gode resultater i form af opbygning af fælles operatørsystemer og samarbejdsstrukturer og opsat fælles målsætninger for udvikling af vækstbetingelser, ligesom der er indgået forpligtende samarbejdsaftaler og sat fælles målsætninger med en række ministerier og råd, beskæftigelsesregion mv.

Der er en række eksempler på, at samarbejdet med staten og tværregionalt samarbejde har medført øget synergi i form af bedre udnyttelse af eksisterende strukturer. Eksemplerne omfatter erhvervsskolernes konsortiedannelser under den midtjyske kompetenceplatform, det fælles Bruxelles-kontor og den stærke erhvervsserviceindsats med anvendelse af Væksthus Midtjylland som både statens og Vækstforums operatør.

Det regionale lederskab har som nævnt medvirket til etableringen af gensidigt forpligtende samarbejder med en række aktører, som bl.a. omfatter en strategisk aftale med Videnskabsministeriet og Rådet for Teknologi og Innovation om en koordineret innovationsindsats, støtte til udmøntning af landdistriktspolitikken gennem de lokale aktionsgrupper, samt en aftale med staten om at udpege testpladser til vindmølleindustrien. Det strategiske partnerskab er også udfoldet i forhold til udbredelsen af udviklingsorienterede samarbejdsformer, som eksempelvis bruger-dreven innovation og offentlig-privat innovation, hvor Vækstforum har spillet en aktiv rolle i forhold til at skabe projekterne i samarbejde med offentlige og private aktører.

2. udkast

Via en betydelig medfinansiering af initiativer med europæiske regional- og socialfondsmidler, samt ved at igangsætte og indgå i initiativer under de europæiske INTERREG-programmer, herunder KASK- og Nordsø-programmerne, er der opnået en betydelig volumen i erhvervsudviklingsindsatsen og igangsat grænseoverskridende samarbejder med regioner i Norge og Sverige. Medfinansiering fra flere sider har sikret ejerskab til og forankring af de iværksatte initiativer.

Strategisk fokus

Vækstforum ønskede et klart strategisk fokus i sine indsatser. Dette er sikret gennem en prioritering af Vækstforums midler til indsatser, hvor partnerskabet selv har formuleret både formål, indhold og overordnet organisering samt udmøntning af indsatserne. Inden for erhvervsstrategien er 80% således anvendt til strategiske indsatser.

De resterende 20% af midlerne er anvendt til såkaldt formålsbestemte puljer, hvor under regionale aktører er kommet med forslag til initiativer inden for en række strategisk fastsatte temaer. De formålsbestemte puljer har understøttet erhvervs-udviklingsstrategien på områder, hvor Vækstforum ikke på forhånd havde fastlagt indholdet af de konkrete initiativer og projekter.

Vækstforum har fastlagt følgende kriterier:

- Erhvervsøkonomisk effekt og styrkelse af regional konkurrencekraft
- Maksimal gearing gennem EU- og anden medfinansiering
- Faglig volumen og en bred indsats sammentænkt med igangværende initiativer
- Internationalt perspektiv, der anvender globale muligheder
- Geografiske hensyn til gavn for yderområderne
- Rum til en eksperimenterende tilgang

Økonomi

Nedenstående tabeller viser finansieringen af de 9 indsatsområder samt den samlede ramme for 2007-2013.

I forhold til gennemførelsen af erhvervsudviklingsstrategien og handlingsplaner har Vækstforum indstillingsretten for så vidt angår de regionale midler afsat til erhvervs-fremme og i forhold til EUs Strukturfonde, Mål 2.

Disse midler udgør henholdsvis 709,3 mio. kr. regionale midler i perioden 2007-2013 og 504 mio. kr. EU Strukturfondsmidler i samme periode.

Vækstforum besluttede allerede i 2007 at operere med reservationer og bevillinger. Beslutningen beroede på et ønske om at sikre overblikket over udmøntningen af indsatsområderne og den tilhørende økonomi. En reservation gives på baggrund af en projektbeskrivelse, hvor der angives indhold, formål, ønsket effekt og budget. Efterfølgende gives en bevilling på baggrund af en konkretisering af indhold, formål, effekt, budget og et valg af operatør til gennemførelse af initiativet. Derefter indgås resultatkontrakt mellem operatør og Region Midtjylland.

I perioden 2007-2009 har der fra statslig side været iværksat en række initiativer, som har relateret sig også til den regionale erhvervsfremmeindsats, bl.a.: Innovations-

2. udkast

netværk, oplevelseszoner, Innovative samfundsløsninger. Her har Vækstforum været høringspart eller har bidraget med finansiering.

Tabel 1 Samlet finansieringsoversigt for indsatsområder 2007-2013, mio. kr.

Indsatsområderne i 1000 kr.\ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Energi og Miljø	1.800	17.083	46.568	45.550	14.297	5.861	0	131.159
Erhverv og Sundhed	1.500	7.421	19.807	27.189	26.763	2.000	0	84.680
Fødevarer	1.500	2.500	0	0	0	0	0	4.000
Uddannelse og kompetenceudvikling	7.350	35.463	59.592	78.475	28.118	15.330	510	224.838
Innovation og IT	6.255	24.498	30.715	25.653	15.636	13.300	0	116.057
Iværksætteri og virksomdhedsudvikling	2.409	40.071	76.372	74.808	64.764	23.723	0	282.147
Landdistrikter	400	0	13.068	0	0	0	0	13.468
Oplevelsesøkonomi	860	37.029	42.246	18.947	11.807	1.946	0	112.835
Internationalisering	18.105	18.907	22.792	20.810	15.607	14.791	991	112.003
Bevillinger i alt	40.179	182.972	311.160	291.432	176.992	76.951	1.501	1.081.187

Tabellen viser indsatsmrådernes samlede økonomi

Tabel 2 Økonomisk ramme 2007-2013, mio. kr.

1000 kr. / år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Budgetramme								
Region Midtjylland	115.000	114.300	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	729.300
EU - mål 2	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000	504.000
- Regionalfond	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	252.000
- Socialfond	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	252.000
Til rådighed	187.000	186.300	172.000	172.000	172.000	172.000	172.000	1.233.300

Tabel 3 Til disposition

Rest incl. overførte bevillingsrammer fra 2007 og 2008 til 2009

1000 kr. / år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Rest								
Region Midtjylland	-	-	85.307	-46.551	620	47.011	94.909	181.296
EU - mål 2	-	-	94.679	-34.001	1.449	53.437	72.000	187.564
- Regionalfond	-	-	16.908	-40.926	-26.420	17.437	36.000	997
- Socialfond	-	-	77.771	6.927	29.869	36.000	36.000	186.567
Rådighedsbeløb i alt			179.986	-80.552	2.069	100.448	166.909	368.860

Baggrunden for erhvervsudviklingsstrategien 2007-2009

Udfordringerne for Vækstforum for Region Midtjylland var i 2006 på mange måder af en anden karakter end de udfordringer, som nu tegner sig.

Indkomsten var stigende, antallet af arbejdspladser var stigende, ledigheden faldt, virksomhederne voksede, og væksten var stigende. Økonomien var præget af fremgang.

Region Midtjylland havde i 2006 en realvækst på 4%, hvilket er den højeste vækst i regionen i 10 år. 2006 blev året, hvor lav vækst blev vendt til højkonjunktur. Fra 2000

til 2006 steg antallet af arbejdspladser i Region Midtjylland i gennemsnit med 0,6% årligt.

Erhvervsudviklingsstrategien for 2007-2009 tog udgangspunkt i fornyelse og vækst som de overordnede udfordringer i globaliseringen, som skærpede konkurrencen om vækst og udvikling. Forudsætningen for fornyelse og vækst i regionen var – og er stadig - en stærk konkurrencekraft.

Med udgangspunkt i udfordringerne blev erhvervsudviklingsstrategien for 2007-2009 bygget op omkring en vision om Region Midtjylland som en international vækstregion i Europa, hvor globale muligheder udnyttes og risici mindskes, til gavn for borgere og virksomheder.

Visionen skulle realiseres gennem de tre indsatsområder, nemlig menneskelige ressourcer, innovation og iværksætteri. Udgangspunktet for valget af netop disse tre indsatsområder var resultaterne af det arbejde, hvor it, et innovationsunderstøttende miljø, menneskelige ressourcer og iværksætteri blev fremhævet som væsentlige, gensidigt forstærkende faktorer bag langsigtet vækst.

I relation til menneskelige ressourcer (uddannelse og kompetenceudvikling) var der i strategien fokus på at øge uddannelses- og kompetenceniveauet for derved at understøtte mulighederne for en konstant omstillingsevne hos regionens arbejdskraft og dermed også virksomheder.

I forbindelse med den innovationsunderstøttende indsats - som it blev betragtet som en integreret del af - var der i strategien fokus på at styrke virksomhedernes konkurrencekraft gennem en øget anvendelse af forskning og ny viden i forbindelse med innovation, samt gennem stærke alliancer og partnerskaber mellem forsknings-institutioner og erhvervslivet.

På iværksætteriområdet var der i strategien fokus på at styrke den regionale iværksætterkultur samt på at øge etablerings- og overlevelsesraten.

Udmøntning af erhvervsudviklingsstrategien 2007-2009

Vækstforum vedtog som led i udmøntningen af erhvervsudviklingsstrategien 2007-2009 to handlingsplaner, som dækker henholdsvis 2007-2008 og 2009.

I Handlingsplan 2007-2008 var det strategiske fokus især rettet mod det *regionale perspektiv* og det faktum, at initiativerne skulle være af en sådan *faglig karakter, at de kunne rumme flere brancher, fag, parter og geografi og være en styrkelse af allerede eksisterende tiltag*, samt indeholde elementer, som *bidrog til vækst i yderområderne*. Initiativerne skulle også have et *internationalt perspektiv*, der skabte rammer for at globaliseringen kunne styrke den regionale konkurrencekraft. Derudover var der fokus på det *offentlig-private samarbejde* med udgangspunkt i ønsket om at skabe nye løsninger, produkter og ydelser på baggrund af parternes viden, styrke og potentiale.

På baggrund af de strategiske prioriteringer iværksatte partnerskabet initiativer inden for 9 indsatsområder fordelt på tre hovedkategorier:

- **Gode regionale rammebetingelser** til alle virksomheder i Region Midtjylland. Det sker gennem større programmer med virksomhedsrettede initiativer inden for
    - Uddannelse og kompetenceudvikling

2. udkast

  - Innovation og it, samt
  - Iværksætteri og virksomhedsudvikling

- **Fokuseret indsats inden for 3 områder**, hvor der allerede er eller hvor der forventes at være særlige muligheder for at skabe international konkurrenceevne for midtjyske virksomheder. Det gælder megasatsningerne
  - Energi og miljø,
  - Erhverv-Sundhed og
  - Fødevareområdet.

  Der er tale om store og væsentlige erhvervsområder, hvor Vækstforum ønsker at give særlig prioritet til initiativer, der kan styrke innovation, netværkssamarbejde, videnspredning, teknologiudvikling og internationalisering. Indsatserne skal gå på tværs af både de mange virksomheder og aktører – og på tværs af sektorer.

- **Tre særlige indsatsområder**, hvor der findes et vækstpotentiale i Region Midtjylland, der ikke er fuldt udnyttet. Det gælder inden for
  - Oplevelsesøkonomi
  - Landdistriktsudvikling og
  - Globalisering.

  Det er samtidig tale om tværgående indsatser, der skal bidrage operationelt til at understøtte og udfolde initiativer inden for de øvrige indsatsområder.

Handlingsplan 2009 er i høj grad en justering og videreførelse af de 9 indsatsområder fra den tidligere handlingsplan, og Vækstforum understreger indledningsvis følgende i Handlingsplan 2009:

- at Vækstforums store erhvervssatsninger er langsigtede og kræver både vedholdenhed og risikovillighed,
- at indsatserne skal have klare erhvervsmæssige udviklingsmål, der kan følges op på,
- at arbejdet med Partnerskabsaftalen med Regeringen indarbejdes i Handlingsplanen,
- at Vækstforum vil arbejde for, at indsatsområderne understøtter hinanden til gavn for hele regionen, herunder landdistrikter og yderområder.

I forbindelse med flere af de 9 indsatsområder har Vækstforum nedsat et fagligt råd, der kan bidrage med specialviden.

Vækstforum har nedsat følgende råd:

- Kompetenceråd
- Rådet for Energi- og Miljøteknologi
- It-rådet
- Fødevarerådet

De faglige råd har medvirket til at sikre øget kendskab og tilslutning til Vækstforums store satsninger. Desuden har de faglige råd med deres store sagkundskab været garanter for, at Vækstforums beslutninger har bygget på et sagligt og solidt grundlag. Endelig medvirker de fagligt til at de store satsninger bevæger sig i den rigtige retning.

.

Udkast

Udfordringer for en ny regional erhvervsudviklingsstrategi

De udfordringer, som det midtjyske erhvervsliv står over for i de kommende år, påvirkes af globaliseringen, som har betydelig direkte og indirekte indflydelse på virksomhedernes udviklingsmuligheder.

Vilkår i en globaliseret verden

Globaliseringen fjerner eller mindsker geografiske bindinger på adgangen til ressourcer så som energi, arbejdskraft, kapital og viden. Men globaliseringen betyder også, at begivenheder, der sker fjernt fra Region Midtjylland, kan have markante konsekvenser for såvel borgere som erhvervsliv. Og konsekvenserne mærkes ofte hurtigt.

Finanskrisen er et eksempel på, at effekten af et i udgangspunktet lokalt finansielt sammenbrud kan spredes hurtigt og med stor gennemslagskraft. Denne udvikling kan være et forvarsel om, at konjunkturudsving fremover vil ske hurtigere og med større kraft. Det er et vilkår, som det midtjyske erhvervsliv skal rustes til at kunne håndtere. Udviklingen i ledigheden viser, at lavkonjunkturen rammer Region Midtjylland relativt hårdt, og at den midtjyske erhvervsstruktur, med en stor andel af arbejdspladser inden for landbrug og industri forstærker udfordringerne i nedgangstider.

Den økonomiske krise har skærpet de langsigtede udfordringer. Det gælder især udviklingen i produktiviteten.

Knaphed på arbejdskraft og ressourcer

Det midtjyske erhvervsliv er udsat for en forandringsproces, hvor basal varefremstilling automatiseres og/eller udflyttes til lavindkomstlande, og den konkurrencemæssige styrke i højere grad skal bygges op omkring aktiviteter som vedrører hele værdikæden, global produktionsstyring, analyse, test og design. En succesfuld omstillingsproces af denne type forudsætter en kompetent arbejdsstyrke.

Omstillingen mod et højere videnindhold i produktionen øger også behovet for andre former for viden end den rent personbårne. Det er derfor vigtigt, at det midtjyske erhvervsliv spiller sammen med gode uddannelses- og forskningsmiljøer, både regionalt, nationalt og internationalt.

Adgangen til en stabil og bæredygtig energiforsyning er et væsentligt vilkår for de midtjyske virksomheder. Adgangen til fossile brændstoffer er begrænset og forbundet med CO_2-udledning. Derfor er der et stigende fokus på at reducere afhængigheden af internationale energimarkeder via en større grad af selvforsyning, ikke mindst via vedvarende energi. Her har Region Midtjylland et godt udgangspunkt, da mere end 25% af energiforbruget dækkes af vedvarende energi, ligesom regionen har en erhvervsmæssig styrkeposition inden for vind- og biomasseområdet.

Der er behov for at understøtte Region Midtjyllands position som en globalt konkurrencedygtig region, hvor nyskabende og kompetente medarbejdere og virksomheder skaber holdbar vækst.

De kommende indsatsområder bør tage udgangspunkt i den midtjyske erhvervsstruktur. Det midtjyske erhvervsliv har en sammensætning, som gør Midtjylland

2. udkast

særligt udsat i den globale konkurrence. Der er relativt mange arbejdspladser inden for landbrug og industri, som er erhverv, der er udsat for hård global konkurrence. Derimod er der relativt få arbejdspladser inden for finansiering og forretningsservice, som i mindre grad er udsat for konkurrence på et globalt marked. Disse er til gengæld i høj vækst.

Ligeledes bør regional balance prioriteres i udmøntningen af kommende indsats-områder.

Regional balance rummer samspillet mellem land og by, vækstområder og yder-områder, bosætningsområder og erhvervsområder. Evnen til at skabe samspil mellem disse forskelle vil være afgørende for, om der kan skabes en sammenhængende region, hvor alle egne får mulighed for at udvikle sig ud fra deres forudsætninger og styrker.

Fleksibel og kompetent arbejdsstyrke

For at regionen kan bevare og udvikle global konkurrencedygtighed er det af afgørende betydning, at virksomhederne har adgang til en *fleksibel og kompetent arbejdsstyrke*, som sikres mulighed for at uddanne og udvikle sig, for at leve op til stigende krav fra erhvervslivet.

De midtjyske virksomheder vil mærke konsekvenserne af den demografiske udvikling direkte i relation til deres rekrutteringsmuligheder. Men der vil også være mere indirekte konsekvenser i form af påvirkninger af efterspørgselsstrukturen i den private såvel som den offentlige sektor.

De erhverv, der oplever vækst i Midtjylland, er videnintensive og trækker på nye typer af kompetencer, i forhold til de erhverv, der har svært ved at klare sig i en hård global løn- og priskonkurrence.

Som led i udviklingen af en fleksibel og kompetent arbejdsstyrke er det en udfordring at sikre:

- Adgang til kompetent arbejdskraft i hele regionen
- Flere unge med kompetencegivende uddannelse
- Flere erhvervsaktive gennem tiltrækning, fastholdelse og inddragelse

Værdiskabelse gennem innovation

Global konkurrencedygtighed forudsætter *gode rammer for løbende innovation* som svar på kortere produktlevetider og intensiveret løn- og priskonkurrence.

I Midtjylland foregår innovation primært i et praksisorienteret samarbejde med kunder og medarbejdere, mens kun de færreste virksomheder har innovationsaktiviteter i samarbejde med videninstitutioner. Hvis en praksis- og videnorienteret tilgang til innovation kombineres, stiger sandsynligheden for at introducere nye produkter eller serviceydelser på markedet. Styrkede rammer for værdiskabelse gennem innovation bør også omfatte bedre vilkår for offentlig-privat innovation. Region Midtjylland har gode forudsætninger for at høste fordelene af offentlig-privat innovation fra en række

udkast

kommende store investeringer i sundhed og velfærd, såfremt der fortsat fokuseres på at forbedre rammerne for sådanne grænsebrydende samspil.

Som led i at styrke rammerne for værdiskabelse gennem innovation er det en udfordring at sikre:

- Bedre adgang til samspil med viden- og forskningsinstitutioner
- Styrket innovationsrådgivningssystem
- Bedre vilkår for offentlig-privat innovation

Vækst gennem it og strategiske alliancer

Det er ligeledes vigtigt, at de midtjyske virksomheder *udnytter mulighederne inden for it og anden teknologi* som grundlag for vækst. Det gælder virksomhedernes anvendelse af it og teknologi i forbindelse med produktion og effektivisering; og udvikling og anvendelse af teknologi som forretningsområde, eksempelvis inden for velfærdsinnovation og energi- og klimateknologi.

Region Midtjylland har et stærkt udgangspunkt for at skabe innovation og vækst med it, idet der både findes it-viden- og uddannelsesmiljøer på højt niveau samt stærke it-virksomheder, som i sig selv udgør en branche med potentiale for vækst og som samtidig udgør en vigtig drivkraft for andre virksomheders muligheder for innovation. Særligt små og mellemstore virksomheder i Region Midtjylland udnytter ikke i tilstrækkeligt omfang de muligheder, som it og ny teknologi giver.

Såvel efterspørgslen efter teknologiske løsninger på eksempelvis klima- og energiudfordringer samt en stigende offentlig efterspørgsel efter velfærdsydelser udgør et gigantisk vækstpotentiale for virksomheder, der satser strategisk på disse nye forretningsmuligheder.

Den stigende efterspørgsel efter sundheds- og velfærdsydelser betyder, at udvikling og implementering af velfærdsteknologier er et voksende forretningsområde.

Som led i at styrke vækst gennem it og strategisk teknologianvendelse er det en udfordring at sikre:

- Bedre anvendelse af it som drivkraft for innovation
- Udnyttelse af potentialer i velfærdsteknologi
- Øget udvikling af bæredygtig energi- og miljøteknologi

Vækst gennem iværksætteri og forretningsudvikling

Fornyelse kan ikke kun komme fra etablerede virksomheder. Det er afgørende, at der skabes *rammer for, at nye vækstvirksomheder kan etablere sig, og at både disse og de eksisterende virksomheder søger at skabe vækst* gennem udvikling af deres virksomheder som dele af et globalt marked.

Det indebærer bl.a., at der konstant skabes nye virksomheder, som kan erstatte de dem, der ikke er konkurrencedygtige. Ca. 4000 nye virksomheder startes hvert år i Region Midtjylland, hvilket er en etableringsrate på niveau med landsgennemsnittet.

Det er dog de færreste nye virksomheder, der bliver til vækstvirksomheder. Andelen af vækstvirksomheder er ca. 3,5% af det samlede antal iværksættere. Vækst-iværksætterne står til gengæld for hele 61% af eksporten, 41% af antal ansatte og 34% af omsætningen blandt de nye virksomheder (Kilde: Danmarks Statistik og Region Midtjylland).

Ved at danne strategiske partnerskaber med andre virksomheder, og dermed opnå funktionel specialisering gennem værdikædesamarbejder, kan virksomheder øge deres globaliseringsgrad og styrke deres globale konkurrenceevne.

Oplevelsesbaseret forretningsudvikling er et andet område, hvorigennem midtjyske virksomheder kan differentiere sig fra konkurrenterne og derigennem øge indtjenings-mulighederne.

Som led at styrke vækst gennem iværksætteri og forretningsudvikling er det en udfordring at skabe:

- Styrket iværksætterkultur
- Bedre udnyttelse af rådgivning for at skabe forretningsudvikling
- Styrket klynge- og netværkssamarbejde

Et effektivt marked for kapital

For at skabe disse udviklingsmuligheder skal der *øget fokus på kapitalmarkedet.* Virksomhederne har brug for risikovillig kapital for at vokse, og det er ikke alene et spørgsmål om mængden af kapital; men også om det perfekte match mellem kapital og virksomhed.

Region Midtjyllands globale konkurrenceevne er afhængig af, at der sker et effektivt match mellem virksomheder med vækstpotentiale, særligt for unge, innovative og videntunge virksomheder, og markedet for risikovillige investeringer. Potentielle vækstvirksomheder oplever, at det er vanskeligt at tiltrække tilstrækkelig risikovillig kapital til investeringer i viden, omstilling og vækst. Venture-selskaber oplever omvendt, at der er en mangel på tilstrækkeligt interessante forretningsideer.

Venturefinansierede virksomheder har en bedre performance end øvrige virksomheder i den private sektor, hvilket kommer til udtryk gennem væsentligt højere løn, højere investeringer i forskning og udvikling og en mere positiv udvikling i eksportandelen.

Såfremt Danmark og Midtjylland formår at skabe attraktive rammebetingelser for at drive virksomhed, er det muligt at tiltrække udenlandske investeringer til Midtjylland. Der er et erhvervsmæssigt potentiale i at gøre Midtjylland attraktiv for udenlandske virksomheders etablering af afdelinger i Danmark for derigennem at supplere fornyelsen af virksomhedsbestanden og tiltrække vigtig viden.

Som led udviklingen af et effektivt marked for kapital er det en udfordring at skabe:

- Bedre adgang til risikovillige investeringer
- Bedre vilkår for tiltrækning af udenlandske investeringer

Det er derfor en regional udfordring at skabe:

- En fleksibel og kompetent arbejdsstyrke
- Øget værdi gennem innovation
- Vækst gennem iværksætteri og forretningsudvikling
- Et effektivt marked for kapital
- Vækst gennem it og strategisk teknologianvendelse

2. udkast

Anbefalinger

Vækstforums erfaringer og de udfordringer, der tegner sig for den kommende regionale erhvervsfremmeindsats, danner udgangspunkt for de anbefalinger, der med denne strategidepeche overdrages til det nye Vækstforum.

En 10-års strategi

Den første erhvervsudviklingsstrategi har omfattet perioden 2007-2009. Det er vanskeligt at nå at implementere en strategi og dokumentere en effekt af igangsatte initiativer inden for så kort en tidsramme. En strategi, som omfatter en længere periode, vil i højere grad kunne udfoldes og justeres på baggrund af effekterne af de iværksatte initiativer.

Et længere tidsperspektiv vil samtidig åbne mulighed for, at erhvervsudviklings-strategien, som udgør en del af den Regionale Udviklingsplan for 2008-2030, i højere grad kan udgøre en del af den samlede strategi for den regionale udvikling. Den samme effekt vil kunne opnås i forhold til nationale og kommunale strategier og planer.

En langsigtet strategi vil også i højere grad kunne understrege betydningen af det fokus, som Vækstforum ønsker at anlægge i sit arbejde.

> Det *anbefales, at den kommende erhvervsudviklingsstrategi omfatter perioden 2010-2020.*
>
> *Det anbefales, at strategien som minimum revurderes én gang i hver vækstforumperiode, eksempelvis ved overdragelsen af en depeche mellem afgående og nye vækstfora.*

Strategiske partnerskaber og alliancer

Vækstforum har i perioden 2007-2009 haft gode erfaringer med at indgå i strategiske partnerskaber og alliancer. Der er dog potentialer i at udnytte partnerskaber og alliancer endnu bedre som et aktivt redskab i realiseringen af en ny erhvervs-udviklingsstrategi. Dette gælder både i forhold til partnerskabsaftalen med Regeringen, der hidtil primært har taget sit udgangspunkt i, hvordan regionale initiativer kan bidrage til realiseringen af nationale mål, og i forhold til interregionale og –nationale partnerskaber.

Fokusområderne energi og miljø, erhverv-sundhed og fødevarer er eksempler på områder, hvor det nationale partnerskab har spillet, og fortsat forventes at komme til at spille, en betydelig rolle for realiseringen af målsætningerne.

Som led i opdateringen af partnerskabsaftalen med Regeringen for 2009 er der på energi- og miljøområdet opnået enighed om at fremme aktiviteter og projekter, der kombinerer produktion af grøn energi med miljøforbedringer i landbruget og dets påvirkning af bl.a. vandmiljøet.

Vækstforum og Regeringen er i partnerskabsaftalen desuden enige om, at den regionale megasatsning på fødevareområdet ses i sammenhæng med Regeringens vision om Danmark som et grønt vækstlaboratorium. Som led i Regeringens plan

2. udkast

investeres i alt 13,5 mia. kr. i Grøn Vækst frem til 2015. Derfor er det relevant også at indtænke planen i Vækstforums fremtidige strategiske arbejde.

Regeringen ventes af fremlægge det regionalpolitiske udspil "*Danmark i balance*". Målet med udspillet er at sikre en sammenhængende regionalpolitisk indsats, der bedst muligt understøtter gode muligheder for bosætning, vækst og erhvervsudvikling. Udspillet forventes at komme til at spille en væsentlig rolle som ramme for den fremtidige regionale erhvervspolitik, og bør derfor ligeledes indtænkes i Vækstforums kommende erhvervsudviklingsstrategi.

Vækstforum har i indeværende periode gjort sig erfaringer med tværregionale samarbejder, både på overordnet strategisk niveau og i forbindelse med konkrete initiativer, eksempelvis inden for oplevelsesbaserede erhverv som design og medier. Der er forøgede vækstpotentialer i at intensivere det tværregionale samarbejde i den kommende strategiperiode.

På internationalt niveau er Lissabon-strategien en vigtig ramme for det nationale og regionale arbejde med at fremme vækst og udvikling, herunder EUs strukturfonde, der i perioden frem til og med 2013 skal bidrage til at mindske uligheder i Europa og styrke den regionale konkurrenceevne og beskæftigelse. Tre overordnede temaer skal udgøre drivkræfterne for partnerskabet omkring Lissabon-strategien: viden og innovation som drivkraften for en holdbar vækst; Europa som et område, det er attraktivt at investere og arbejde i; og vækst og beskæftigelse til fordel for social samhørighed.

Det anbefales, at Vækstforum i den kommende erhvervsudviklingsstrategi i øget omfang gør brug af regionale, nationale og internationale partnerskaber. Herunder:

- *at indarbejde de statslige initiativer, der er forbundet med Regeringens Grøn Vækst-plan fra foråret 2009, samt det kommende regionalpolitiske udspil om "Danmark i* balance";
- *at intensivere det tværregionale samarbejde på både strategisk niveau og i forbindelse med den konkrete udmøntning af initiativer;*
- *at øge anvendelsen af Strukturfonde og interregionale EU-programmer til at skabe volumen i erhvervsudviklingsindsatsen og igangsætte grænse-overskridende samarbejder.*

Sekretariatsbetjeningen af Vækstforum har været organiseret i henholdsvis et sekretariat og en administrativ styregruppe. Baseret på erfaringerne med denne organisering ønsker partnerne at forbedre mulighederne for at indgå aktivt i udformningen af initiativer.

Dette indebærer øget synlighed og kommunikation om nye konkrete initiativer og projekter.

Det anbefales at fortsætte den aktive involvering af partnerskabets aktører i udformningen af initiativer og at udvikle en kommunikationsplan, der tydeliggør Vækstforums arbejdsform.

2. udkast

Strategisk fokus

Vækstforum har på baggrund af de strategiske prioriteringer iværksat initiativer inden for 9 indsatsområder.

Udgangspunktet for en erhvervsudviklingsstrategi bør være de udfordringer, den skal adressere, og de rammebetingelser, det er muligt for Vækstforum at påvirke, enten alene eller gennem strategiske alliancer.

De udfordringer, der tegner sig for at udvikle et globalt konkurrencedygtigt erhvervsliv, er udfoldet på de foregående sider. Der er ligeledes nævnt eksempler på rammebetingelser, som Vækstforum kan påvirke for at styrke de midtjyske virksomheders globale konkurrenceevne og vækstmuligheder.

Det anbefales, at indsatsen i den kommende erhvervsudviklingsstrategi for 2010-2020 fokuserer på de 5 indsatsområder, som også fremhæves af OECD og Regeringens Vækstforum.

- *En fleksibel og kompetent arbejdsstyrke*
- *Værdiskabelse gennem innovation*
- *Vækst gennem iværksætteri og forretningsudvikling*
- *Et effektivt marked for kapital*
- *Vækst gennem it og strategisk teknologianvendelse*

Der er i den nuværende erhvervsstrategi arbejdet med tre udvalgte styrkepositioner, hvor der allerede er, eller forventes at blive, et særligt vækstpotentiale for de midtjyske virksomheder: energi og miljø, fødevarer og Erhverv-sundhed. Arbejdet med udvalgte styrkepositioner er et led i den strategiske fokusering af Vækstforums arbejde. Dette kan bidrage til at sikre den volumen, herunder stærke nationale og internationale alliancer, der er nødvendig for at skabe stærke globalt konkurrencedygtige erhvervsklynger, som kan fungere som lokomotiver for hele det midtjyske erhvervsliv.

Det anbefales at videreføre arbejdet med og løbende evaluere de tre prioriterede styrkepositioner. Det anbefales endvidere, at det fremadrettede arbejde med styrkepositioner baseres på et stærkt analytisk fundament, og at sammenhængen mellem indsatsområder og styrkepositioner, for så vidt angår konkrete initiativer, allokering af økonomi, organisering og gennemførelse, udfoldes i handlingsplaner.

Regional balance

En ny erhvervsudviklingsstrategi bør adressere både nationale og globale tendenser og udfordringer, men med et regionalt udgangspunkt, som omfatter erhvervsmæssige styrkepositioner, erhvervsstruktur og balance. Evnen til at skabe samspil mellem land og by, vækstområder og yderområder, bosætningsområder og erhvervsområder vil være afgørende for, om der kan skabes en sammenhængende region i vækst.

Det anbefales, at der i de handlingsplaner, der skal udmønte en kommende erhvervsudviklingsstrategi, er fokus på, hvordan konkrete initiativer kan bidrage til at styrke erhvervsudvikling i <u>hele</u> regionen.

2. udkast

Prioriteringsprincipper

Vækstforum har i den indeværende periode anlagt et klart strategisk fokus for sine indsatser, hvor 80% af erhvervsudviklingsmidlerne er anvendt til strategiske indsatser.

De resterende 20% af midlerne er anvendt til formålsbestemte puljer, som har understøttet erhvervsudviklingsstrategien på områder, hvor Vækstforum ikke på forhånd havde fastlagt indholdet af de konkrete initiativer og projekter.

> *Det anbefales, at Vækstforum fastholder et stærkt strategisk fokus gennem en prioritering af mindst 80% af erhvervsudviklingsmidlerne til strategiske indsatser.*

Partnerskabet har prioriteret initiativer ud fra en række principper, som har udgjort rammen for vurderingen af, hvorvidt initiativerne levede op til Vækstforums overordnede strategi. Principperne er henholdsvis:

Effektorienterede principper med fokus på den regionaløkonomiske effekt for at opnå en fleksibel og kompetent arbejdsstyrke, værdiskabelse gennem innovation, vækst gennem iværksætteri og forretningsudvikling, et effektivt marked for kapital samt vækst gennem it og strategisk teknologianvendelse.

Aktivitetsorienterede principper om, at initiativer har et internationalt perspektiv, der anvender globale muligheder til at styrke den regionale konkurrencekraft; har elementer, der bidrager til vækst i yderområder eller anvender yderområdernes særlige styrker og potentialer; og fokus på metodeudvikling, således at der sikres rum til en eksperimenterende tilgang.

Organisationsorienterede principper om, at initiativerne har en faglig volumen og tager udgangspunkt i regionale styrkepositioner, der kan favne bredt over brancher, fag, parter og geografi; at initiativerne er en styrkelse af og koordineres med igangværende initiativer inden for samme og relaterede områder; fokus på sammenhæng, således at der skabes størst mulig synergi mellem indsatsområderne og andre relevante tiltag, f.eks. statslige initiativer; og at initiativerne gennemføres i offentligt–privat samarbejde, hvor parternes viden, styrke og potentiale fusioneres til nye løsninger, produkter og ydelser.

Ressourceorienterede principper om, at initiativerne har flere finansieringskilder; at der skal ske en gearing gennem maksimal EU- og anden medfinansiering; og ovennævnte princip om, at 80% af de økonomiske midler afsættes til målrettede initiativer og satsningsområder, som udvikles og gennemføres inden for partnerskabets rammer, mens de resterende 20% anvendes til formålsbestemte puljer.

> *Det anbefales, at Vækstforum drøfter, hvilke prioriteringsprincipper der skal danne grundlag for indstilling af initiativer under både strategiske indsatser og formålsbestemte puljer.*

Fokus på effekt

Effektorientering har været et vigtigt prioriteringsprincip for Vækstforum. Vækstforum har arbejdet med at udvikle analyse- og effektmodellen, som kan understøtte effektvurderingen. Modellen skal bidrage til at skabe et klart overblik over den

2. udkast

forventede sammenhæng mellem de ressourcer, som Vækstforum prioriterer til igangsættelse af aktiviteter, og effekterne af disse aktiviteter.

Figur 1 Regionaløkonomisk analyse- og effektmodel

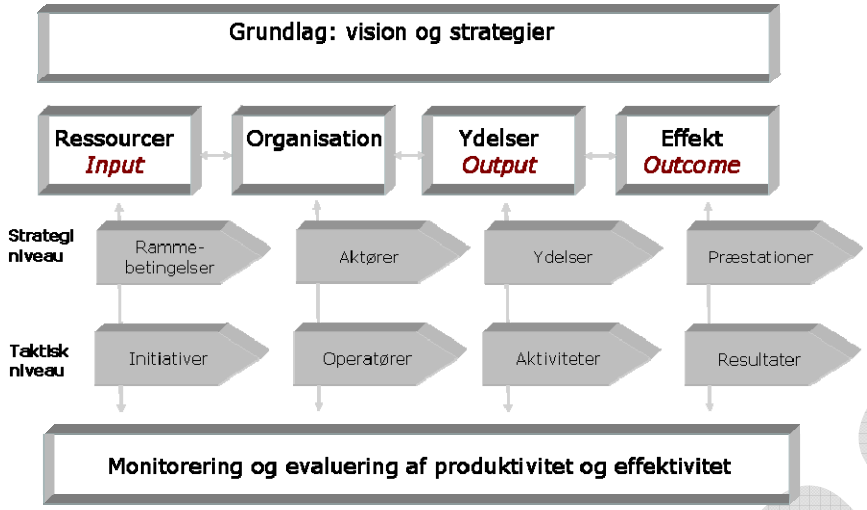

Analyse- og effektmodellen illustrerer, at det er de overordnede visioner og strategier, der er retningsgivende for arbejdet med at styrke den regionale erhvervsudvikling.

De ressourcer, der er modellens "input", omfatter Vækstforums sekretariat, regionale erhvervsudviklingsmidler, EU-midler og anden medfinansiering. Forholdet mellem de ressourcer, der anvendes, og den effekt, som kommer ud af anstrengelserne, er systemets effektivitet.

Det anbefales, at der i forbindelse med udarbejdelsen af en ny erhvervsudviklingsstrategi sættes fokus på at videreudvikle analyse- og effektmodellen, der kan fungere som ramme for at skabe en tydelig sammenhæng mellem udfordringer, indsatser og effekter.

Det anbefales endvidere, at der i den kommende erhvervsudviklingsstrategi formuleres klare mål for valgte indsatsområder.

2. udkast